

STARGATE

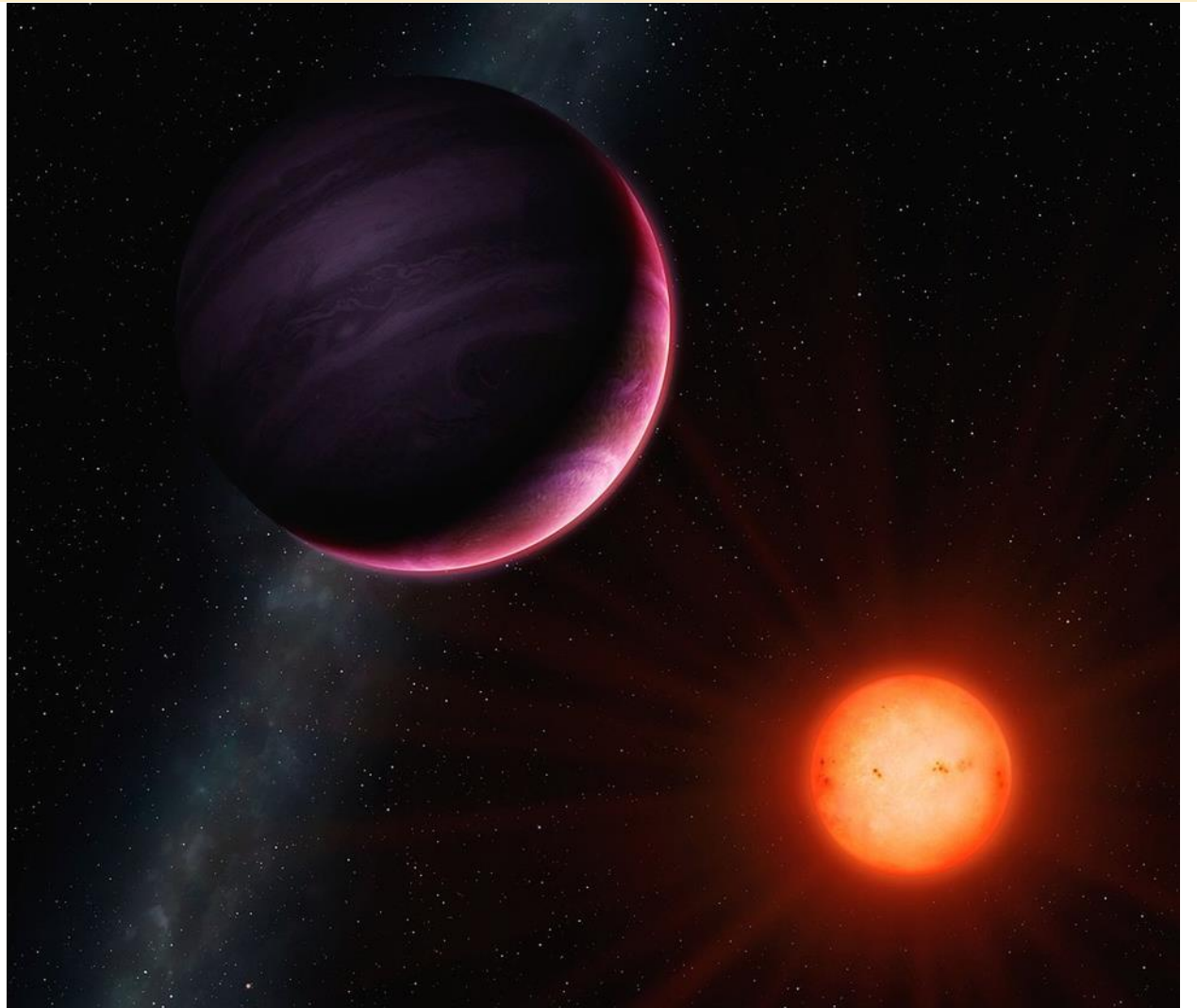
MEDLEMSBLAD FÖR CLUB COSMOS

Stargates majnummer

Det är den tionde dagen i månaden och det betyder ett nytt nummer av Stargate. I det här numret finns det information om en ny tävling i klubben men också om en annan kommande aktivitet. Dessutom finns det så klart lite uppdateringar om NASAs olika framsteg och framgångar gällande Mars. Under de senaste månaderna har spännande nyheter angående Perseverance och Ingenuity duggat tätt. Jag hoppas innerligt att den trenden fortsätter.

Väl mött!
Louise Bengtsson Rylander, ordförande.

Pubkvällarna

Glöm inte att Club Cosmos pubkvällar har blivit digitala. Under ledning av Inge Larsson träffas cosmoiter från när och fjärran den andra tisdagen i månaden. Vid frågor mejla: info@clubcosmos.net

Ny tävling på gång

DAMMET HAR KNAPPT HUNNIT LÄGGA SIG ÖVER CLUB COSMOS FÖRRA TÄVLING MEN SNART ÄR DET DAGS IGEN!

Sedan 2016 har Club Cosmos organiserat och hållit fem tävlingar. Samtliga har anordnats med stöd från Arne Sjögrens minnesfond som har bidragit med prissumman till vinnarbidragen. I kronologisk ordning har tävlingarna varit de följande:

- Novelltävling (2016).
- Kortfilmstävling (2017).
- Novelltävling (2018).
- Kortfilmstävling (2019).
- Novelltävling (2020).

Tidigare har alla intresserade således kunnat tävla i novellskrivande eller filmskapande. Men nu kommer något nytt att hända!

Under styrelsemötet i april bestämdes att en ny tävling skulle utlysas under 2021. Den här gången handlar det dock inte om varken noveller eller filmer utan bilder. Deltagarna skall således få tävla med både målningar, teckningar, foton och liknande grafiska alster så länge som det är egna verk.

Temat för tävlingen kommer att vara "Andra världar". Vad det närmare betyder kan vi möjligen få en fingervisning om när tävlingen officiellt utlyses. Men redan nu kanske de intresserade kan fundera på grafiska verk om just andra världar.

Ett mycket preliminärt datum för sista inlämning av bidrag är satt till den sista september. Detta kan dock komma att ändras.

De tre vinnande bidragen kommer att utses i slutet av året genom en omröstning inom klubben. Alla medlemmar kommer då att få se bidragen och rösta på sin favorit.

I DET HÄR NUMRET

NY TÄVLING

s. 1

MARSNYHETER

s.2

MARSBILD

s.3

ASTRONOMI

Nya framsteg på Mars

Uppdateringar från Perseverance och Ingenuity

Nyhetsinslagen och uppdateringarna från NASAs marsrover Perseverance och helikoptern Ingenuity har duggat tätt. Och inte är väl det konstigt! För första gången i mänsklighetens historia har en motordriven flygning skett på en annan planet och i en annan atmosfär än vår egen. Det var lite nervöst i början. Skulle helikoptern klara resan till Mars och landningen? Skulle den kunna lösgöras från Perseverances undersida och stå på egna ben? Skulle den kunna låsa upp sina rotorblad? Och slutligen skulle atmosfären och den tekniska anpassningen därefter vara tillräcklig för att bära Ingenuity? Svaret på dessa frågor har än så länge varit JA.

Det såg kanske lite prekärt ut när ett höghastighetstest av rotorbladen avbröts i början av april men sedan dessa har Ingenuity gjort inte mindre än fem flygningar. Den första testflygningen tog helikoptern tre meter upp och varade i 39,1 sekunder. Varje flygtur därefter har varat lite längre och tagit Ingenuity på allt längre turer från sin startposition. Under den fjärde flygningen flög Ingenuity fem meter upp i luften för att sedan flyga en rundtur på cirka 266 meter. Turen varade i sammanlagt 117 sekunder med en toppfart på 3,5 m/s. Den senaste flygturen skedde bara för tre dagar sedan och i och med den så har den tekniska demonstrationsfasen avslutats för Ingenuity. Nu är det nya uppdrag som väntar.

Ingenuity kommer förhoppningsvis att vara ett mycket viktigt verktyg i utforskandet av Mars. Om allt går väl kommer hon att kunna spana och undersöka terrängen åt rovern Perseverance samt ta sig till platser som rovern inte skulle kunna nå.

För mer information och bilder se:

<https://www.nasa.gov/perseverance/images>
[https://mars.nasa.gov/technology/helicopter](https://mars.nasa.gov/technology/helicopter/#Quick-Facts)
[#Quick-Facts](#)

Selfie tagen av Perseverance som också visar den lilla helikoptern Ingenuity.

Skölden som skyddat Ingenuity har släppts och helikoptern syns på Perseverances undersida.

Ingenuity testar sina rotorblad.

Närbild av Ingenuity.

AKTIVITETER I KLUBBEN

Picknick

Under det gångna året har i princip samtliga av Club Cosmos fysiska träffar ställts in. Vi kommer dock, beroende på det rådande läget, att göra ett tappert försök att träffas under sommaren. På ett coronasäkert sätt hoppas vi då kunna träffas ute i det fria för en picknick. Om vi har möjlighet att genomföra picknicken så kommer den att ske söndagen efter midsommar. Vi kommer att träffas vid ingången till Slottsskogen (Linnéplatsen) för att därefter bege oss till sedvanlig gräsplätt för förtäring av picknickmat.

Om aktiviteten går av stapeln kommer vår sekreterare att skicka ut information per mejl om tid och plats. Vi får således se tiden an och hoppas på en ljus framtid.

Cosmoiter i det fria. Foto: Peter Bengtsson.

NOVELLTIDSKRIFTEN

Nästa Brev från Cosmos

Det som skulle ha varit Brev från Cosmos nummer 10 delades, vilket tidigare har nämnts, upp i två nummer. Vinnarbidragen i novelltävlingen publicerades så i nummer 10 och resten av materialet lyftes ut för att sättas samman i ett eget nummer, nummer 11. Omfånget på materialet var den största bidragande faktorn till det extra numret. Det material som nu har fått ett eget nummer är främst en fortsättning på en tidigare utgiven serie med titeln Spindlarnas rike från år 1979. Serien skrevs och tecknades av Per-Inge Isheden och den var tänkt att få en fortsättning. Del två av Spindlarnas rike kom dock aldrig att publiceras. Här, i *Brev från Cosmos* nummer 11, har däremot Sandra Petojevic bearbetat materialet så att alla intresserade nu kan få läsa fortsättningen. Till detta kommer också en artikel om serien och en intervju med författaren. I numret kommer det också att finnas med en rad recensioner.

BILD

Page 3 Mars yta

Nedan finns den första färgbilden som tagits av Mars yta från Ingenuity (Mars helikoptern) när hon flög. Bilden togs under det andra lyckade flygtestet den 22 april när Ingenuity var ungefär 5,2 meter över marken. På fotot syns flera intressanta aspekter och företeelser. Naturligtvis är Mars yta intressant nog i sig men här finns också mycket annat spännande. På ytan ser vi exempelvis parallella och randiga spår, dessa är efter den sexhjuliga rovern Perseverance. På denna bild så befinner sig marsrovern dock utanför fotot, men spåren efter henne syns tydligt.

En skugga syns också på bilden. Längst ned i mitten kan vi se den rektangulära skuggan av Ingenuity själv, hennes kropp och landningsställ (ben). Delar av landningsstället skymtar också på den vänstra och högra sidan av bilden. Längst upp till höger på fotot kan vi se en skymt av horisonten.

Bilden finns på följande länk:

<https://www.nasa.gov/image-feature/jpl/first-aerial-color-image-of-mars>

Text: Louise Bengtsson Rylander

Bild sid 1: European Southern Observatory (ESO) tillgänglig via https://commons.wikimedia.org/wiki/File:NGTS-1_b_illustration.jpg

Om någon vill bidra med en liten text om en fandomaktivitet, astronomi eller dylikt som hade passat in i medlemsbladet, mejla gärna info@clubcosmos.net